

MĚSTSKÝ ÚŘAD PODBOŘANY

Mírová 615, 441 17 Podbořany

Odbor životního prostředí

Tel. 415 237 531

Fax 415 237 601

URL: <http://www.podborany.net>

IČO: 00625365

Bankovní spojení KB Podbořany 19-625481/0100

Váš dopis č. j./ze dne:

Naše č. j.:

Vyřizuje:

Telefon:

E-mail:

ŽP/8371/2020/Jan

Bc. Janoušková

415 237 533

janouskova@podborany.net

DLE ROZDĚLOVNÍKU

V Podbořanech dne:

04. 06. 2020

Závazné stanovisko

Městský úřad Podbořany, odbor životního prostředí, jako orgán ochrany přírody a krajiny, příslušný podle § 75 odst. 1 písm. c) a § 77 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s ust. § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě žádosti společnosti HG partner s.r.o., Smetanova 200, 250 82 Úvaly, IČ: 27221253, která zastupuje investora, kterým je Povodí Ohře, státní podnik, se sídlem Bezručova 4219, 430 03 Chomutov, IČ: 70889988 vydává

souhlasné závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku

podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona.

Účelem stavby bude rekonstrukce výpustného zařízení, a tím umožnění manipulací s vodou v nádrži. Oprava bezpečnostního přelivu k zajištění bezpečnosti VD za povodní. Jedná se o p.p.č. 2868/1, st. p.č. 313, p.č. 1650, 1637/1, 1637/4, 2779/1 a 2868/2 v k.ú. Očihov, významný krajinný prvek vodní nádrž Očihov a plocha nivy Valovského potoka.

Tvarové a materiálové řešení vychází ze stávajících konstrukcí. Konstrukce funkčního objektu spodní výpusti (požeráku) bude zhotovena ze železobetonu. Boční zdi bezpečnostního přelivu budou z kamenného zdiva na cementovou maltu. Nové konstrukce jsou navrženy v místě původních, které budou vybourány a nahrazeny.

Pro realizaci je zapotřebí vypuštěná nádrž. Před začátkem stavby bude proveden výlov ryb a případný transfer dalších živočichů (škeble, žáby). Po realizaci, přičemž nádrž bude po její dobu bezvodá, bude provedeno postupně napouštění. Tyto manipulace budou probíhat v souladu s platným manipulačním řádem.

Městský úřad Podbořany, orgán ochrany přírody a krajiny, souhlasí s výše uvedeným zásahem za těchto podmínek:

1. Zásah bude proveden v souladu s předloženou dokumentací – VD Očihov – funkční objekty - PD, kterou vypracovala společnost HG partner s.r.o., Smetanova 200, 250 82 Úvaly (IČ 27221253), vypracoval Ing. Martin Hladík, č. zakázky H-18/030, v červenci 2019.
2. K minimalizaci negativních přímých i nepřímých vlivů stavby na okolní biotopy budou stavební zásahy v lokalitě omezeny na nezbytně nutnou plochu, vozidla nebudou zajiždět mimo zábory půdy staveniště
3. Stavebník zajistí, aby uložené povinnosti byly předány všem subjektům, které budou stavbu přímo realizovat.
4. Kácení dřevin bude projednáno a povoleno s místně příslušným obecním úřadem Očihov.

5. V místě stavby bylo provedeno posouzení lokality Petrem Jandou, biologické projekty, v červnu 2019. V tomto posouzení byly navrženy opatření, za kterých je možno stavbu realizovat. **S navrženými opatřeními souhlasíme a požadujeme jejich důsledné dodržování:**

- Vypouštění nesmí být prováděno v době páření, snůšky a vývoje pulců žab. Vypouštění je tedy nutné provést v měsících (červenec) srpen – říjen (listopad). V případě, že harmonogram prací přesáhne uvedený časový úsek (tedy budou-li práce včetně vypouštění delší než 5 měsíců), lze za určitých podmínek některé činnosti provést i s přesahem, a to:
 - Při přesahu do jarních měsíců (květen – červen) lze zahájit vypouštění až po metamorfóze pulců, kterou konstatuje biologický dozor a další práce lze provádět pouze s dozorem.
- Při stavbě bude zajištěna technologická a pracovní kázeň.
- Při vypouštění je nutné provést výlov ryb. Ryby je nejvhodnější ihned převézt do náhradní nádrže.
- Pro přípravné práce a zejména vypouštění je nutné stanovit biologický dozor odborně způsobilou osobou, s kterou bude postup prací vždy předem konzultován a která rozhodne o nutnosti a způsobu provedení případného transferu obojživelníků. Jméno (název) uvedené osoby musí být s předstihem oznámeno orgánu ochrany přírody.

Podrobnosti a navržená opatření pro vybrané druhy a skupiny:

A. Ochrana druhů

Určení časového období:

Vypouštění musí být naplánováno **na období, kdy nehnízdí ptáci** pobřežní vegetace a zcela jistě nehnízdí vodní druhy ptáků, optimálně v měsících září – říjen.

Vypouštění **nesmí být provedeno v období zimování obojživelníků**, protože při provedení v době zimování obojživelníků a plazů by byla šance na jejich přežití nulová. Vypouštění je třeba zahájit v době aktivity obojživelníků a plazů.

Rovněž tak nesmí být provedeno v době páření, snůšky a vývoje pulců. **V biologickém posouzení bylo doporučeno jej provést v měsících září – říjen.**

Ochrana druhů, monitoring a transfer živočichů:

V doporučeném období je ve vodě přítomný pouze skokan skřehotavý.

Důležitým momentem je vypouštění vody a následné zahájení prací **minimálně po týdenním odstupu.**

Výlov: bude proveden **výlov ryb**, nejlépe za pomoci sítí (velká sakovina), přičemž budou slovené ryby umísťovány do haltýřů anebo trvale na náhradní lokalitu.

Vypouštěním pravděpodobně nevznikne v rámci nádrže tůň (anebo tůně), protože se jedná o nádrže s dochovanou rybniční stokou. Z tohoto důvodu je nutné provést transfer. Transfer bude proveden po vyhodnocení situace na místě, kdy riziko usmrcování obojživelníků bude vyšší než rizika vzniklá transferem.

B. Časová posloupnost prací

Zásadním konstatováním je, že vypouštění **nesmí být provedeno v období zimování obojživelníků**, protože populace vodních skokanů může zimovat ve vodě a jejich šance na přežití je pak nulová. Vypouštění je třeba zahájit v době aktivity obojživelníků a plazů. Nejlepší doporučený termín je **září – říjen**, nicméně vzhledem ke stavu bioty jej lze posunout na **srpen - říjen**. Pokud by bylo nezbytné práce provést v zimních měsících, je nutné provést vypouštění před zimou a za dozoru odborně způsobilé osoby.

Postup vypouštění se předpokládá následující:

a) bude zahájeno vypouštění nádrže. Vhodné je vždy navést žáby do prostoru koryta (potoka). **Není nutné instalovat bariéry mimo vodní nádrž.** Bariérou se rozumí plastová fólie min. šířky 40 cm používaná standardně při budování bariér pro ochranu migrujících obojživelníků přes komunikace nebo při stavbách. **Vhodné je ale vytvořit v odtokovém korytě mimo staveniště několik přehrázek pro vzduší vody – dle možností a v souladu s povodňovým plánem.**

b) Po poklesu vody bude zároveň proveden případný výlov a monitoring chování případné populace žab (v současnosti, při zhoršené kvalitě vody a jejího množství se zdržují v blízkosti výpusti),

c) a po poklesu vody budou v horní části vznikat tůň přibližného tvaru O nebo Δ. Tyto tůně je nutné rovněž odvodnit, aby se nestaly pastí pro ryby a obojživelníky.

d) Po vypuštění budou tedy zkontrolovány spontánní tůně (obvykle zůstává jedna na výtoku a druhá na pramenném místě – zde je ale rybniční stoka – tok Valovského potoka) a podle jejich charakteru a ohrožení dalšími pojedy techniky z nich budou přeloveni živočichové anebo budou v tůních ponecháni, jen budou odděleny od pracovní plochy bariérou, principem je maximální omezení odchytů a manipulace se žábami (= stres).

e) Stav dočasných tůní bude neustále kontrolován.

Principem je maximálně se vyhnout manipulaci a transferům obojživelníků, jelikož je to stresuje a transfery byly novými metodikami popsány jako kontraproduktivní.

Již v současné době se skokani zdržují především na odtoku a toto je nutné při vypouštění využít a zadržet tuto populaci v korytě Valovského potoka.

Odchyt a přenos a především kontrola výskytu je nutná pouze ve zdrži za přelivem.

C. Ochrana obojživelníků

V současné době, jak již bylo konstatováno, je nežádoucí provádět odchyty a transfery obojživelníků, používání padacích odchytových zařízení apod. (např. Vojar 2007 a další). K transferu je přistoupeno pouze v nezbytném případě.

Z tohoto důvodu, a pokud budou nalezeni jedinci vodních skokanů (při volbě podzimního vypouštění nejsou ropuchy již přítomné ve vodní fázi) budou přeneseni do jiné nádrže. Vhodnější je reagovat opatřeními na chování skokanů (sami opouštění klesající vodu a osídlují vhodnější prostředí) než populaci stresovat přenášením či odlovem (jen v nezbytné míře).

D. Ochrana ryb a škeblí

Před vypouštěním anebo během bude proveden výlov ryb, nejlépe za pomoci záťahových sítí anebo elektrického agregátu (anody), přičemž budou ryby umísťovány do haltýřů a následně trvale na náhradní lokalitu anebo dle možností vlastníka včetně hospodářského využití (klasický výlov). Během výlovu bude provedeno vysbírání škeblí, které budou přesunuty v rámci nádrže do koryta toku.

E. Další obecné podmínky ochrany druhů

Nepřípustná součást rybí osádky

Při obnově rybí osádky vodní nádrže není vhodné využít býložravé nepůvodní druhy ryb, tedy amur bílý (*Ctenopharyngodon idella*) a tolstolobik bílý (*Hypophthalmichthys molitrix*) a popř. i jeseter sibiřský (*Acipenser baerii*). Zakázána je introdukce střevličky východní (*Pseudorasbora parva*) nebo sumečka amerického (*Ameiurus nebulosus*).

Biologický dozor

Pro průběh plánu opatření a realizaci stavby požadujeme, aby biologickým dozorem byla odborně zdatná osoba, která bude pravidelně kontrolovat stav prováděných zásahů do přírodní složky a případného narušování biotopů ZCHD a jejich prostředí. Tento dozor povede písemný záznam o zásazích, četnosti kontrol, transferů a činnosti firmy provádějící stavební práce.

Odůvodnění

Městský úřad Podbořany – odbor životního prostředí, obdržel dne 24. 04. 2020 žádost společnosti HG partner s.r.o., Smetanova 200, 250 82 Úvaly, IČ: 27221253, která zastupuje investora, kterým je Povodí Ohře, státní podnik, se sídlem Bezručova 4219, 430 03 Chomutov, IČ: 70889988, o vydání závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku. Jedná se o p.p.č. 2868/1, st. p.č. 313, p.č. 1650, 1637/1, 1637/4, 2779/1 a 2868/2 v k.ú. Očihov, významný krajinný prvek vodní nádrž Očihov a plocha nivy Valovského potoka.

K žádosti byla přiložena projektová dokumentace na stavbu „VD Očihov – funkční objekty - PD, kterou vypracovala společnost HG partner s.r.o., Smetanova 200, 250 82 Úvaly (IČ 27221253), vypracoval Ing. Martin Hladík, č. zakázky H-18/030, v červenci 2019.

Účelem stavby bude rekonstrukce výpustního zařízení, a tím umožnění manipulací s vodou v nádrži. Oprava bezpečnostního přelivu k zajištění bezpečnosti VD za povodní. Tvarové a materiálové řešení vychází ze stávajících konstrukcí. Konstrukce funkčního objektu spodní výpusti (požeráku) bude zhotovena ze železobetonu. Boční zdi bezpečnostního přelivu budou z kamenného zdiva na cementovou maltu. Nové konstrukce jsou navrženy v místě původních, které budou vybourány a nahrazeny.

Pro realizaci je zapotřebí vypuštěná nádrž. Před začátkem stavby bude proveden výlov ryb a případný transfer dalších živočichů (škeble, žáby). Po realizaci, přičemž nádrž bude po její dobu bezvodá, bude provedeno postupně napouštění. Tyto manipulace budou probíhat v souladu s platným manipulačním řádem.

V místě stavby bylo provedeno posouzení lokality Petrem Jandou, biologické projekty, v červnu 2019. V tomto posouzení byly navrženy opatření, za kterých je možno stavbu realizovat. Opatření jsou popsána ve výroku.

ZHODNOCENÍ VLIVU ZÁMĚRU:

Přímé vlivy

Pracemi dojde k fyzické likvidaci jedinců organismů - toto se týká především rostlin v místě zemních prací (hráz, odtok, funkční objekty) **a vypuštěním dojde k zásahu do jejich biotopů (vlastní vodní nádrž).** Dále je vypuštěním a obdobím bez vody ohrožena vodní fauna, u které je nutné negativní přímé vlivy odvrátit výlovem a transferem (tedy nedojde k fyzické likvidaci, respektive ohrožení populací do míry způsobující zánik populace). **Přímé dopady záměru lze eliminovat a při realizaci navrhovaných opatření je považovat za minimální** (vodní nádrž je pravidelně vypouštěna podle schváleného manipulačního řádu) **a přijatelné.**

Diskutován je dále **vliv záměru na populace a jedince.**

Dopad na populace bude nízký, respektive střední pouze u některých druhů vodní fauny, tedy druhů s nízkou pohyblivostí a omezeným kontaktem s dalšími populacemi v okolí. V řešeném území jsou v tomto směru ohroženější druhy ryb a především skokan skřehotavý. Přímé negativní vlivy záměru na populace ostatních živočichů nelze očekávat.

Specifický dopad bude mít stavba na populaci ještěrky obecné na hrázi a její vliv je závislý na míře zásahu do záhozu.

Dopad na jedince v souvislosti se zemními pracemi, stavbou a případnými vegetačními úpravami je zřejmý především u bezobratlých a rostlin; u obratlovců se týká zejména ryb a obojživelníků – především skokana skřehotavého, vliv na ptáky lze snížit načasováním zásahu mimo období hnízdění, které probíhá u většiny druhů od dubna do července.

- Izolovanost zjištěných populací: průzkumem nebyla zjištěna u obratlovců. Všechny zjištěné druhy mají možnosti existence na přilehlých lokalitách, vodní druhy obratlovců:
 - ryby – na nádrži je pravidelně prováděn výlov,
 - plazi – možnost existence v okolí,
 - obojživelníci – možnost existence v toku i jiné nádrži,
 - vodní ptáci – možnost existence na jiné nádrži.
- Mobilita zjištěných druhů živočichů: obratlovci sledované lokality jsou dostatečně mobilní, druhy bezobratlých a ryb jsou přímo vázány na lokalitu a částečně imobilní.

Nepřímé vlivy

Lze jmenovat zvýšený hluk a rušení lidskou přítomností při stavbě. Možné jsou další škody způsobené případnými nevhodnými zásahy. **Nepřímé vlivy nejsou významnější než přímé.**

Ochrana před negativními vlivy:

Jsou navržena především ve třech základních podmínkách doporučených pro vydání dalších správních rozhodnutí:

- stanovení časového úseku nejvhodnějšího pro vlastní stavební práce včetně vypuštění,
- nutnost dodržení technologické kázně (přístupy, pojezdy úklid apod.),
- provedení výlovů a transferů.

Oprava funkčních objektů nádrže je nezbytná a musí být provedena, a to i za cenu uvedených okamžitých negativních vlivů.

Je nepochybné, že stavbou dojde k opravě technických prvků, ale spojeného se zásahem do biotopu - vypuštěním. Navržené ochranné podmínky a opatření jsou směřovány na pracovní kázeň (neznečistit, omezit pojezdy mimo staveniště atp.), dodržení termínů prací (nevhodné je především provedení v době jarního rozmnožování) a na vymezení dostupné ochrany jedinců a populací (výlov, transfer).

Oprava funkčních objektů VD, je přímým zásahem do významného krajinného prvku „ex lege“ podle ust. § 3 zákona písm. b).

Podle § 4 odst. 2 zákona jsou významné krajinné prvky (dále jen VKP) chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení VKP nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

Zdejší úřad se zabýval současným stavem biotopu, přímým ovlivněním významného krajinného prvku, přítomností živočichů, zda mají možnost existence na přilehlých lokalitách, zda jsou dostatečně mobilní a zjistil, že při dodržení výše uvedených podmínek při stavební činnosti nedojde k oslabení nebo ohrožení stabilizační funkce významného krajinného prvku.

Zákon dále uvádí příkladný výčet zásahů, kterými může být ekologicko-stabilizační funkce oslabena či ohrožena. Je však zřejmé, že v jednotlivých konkrétních případech může oslabení způsobit i zásah méně závažný než v zákoně zmiňované umísťování staveb, změny kultur pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Smyslem

podmínek, uvedených v závazném stanovisku, je minimalizovat možné negativní dopady na vlastní podstatu významného krajinného prvku či minimalizovat potenciální ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce. Při udělení souhlasu vzal orgán ochrany přírody a krajiny v potaz možnost ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce významného krajinného prvku – vodní tok a dospěl k závěru, že realizace plánované akce ekologicko-stabilizační funkce krajinného prvku nesníží a za předpokladu splnění podmínek ve výroku závazného stanoviska nebude kolidovat ani s jinými zájmy ochrany přírody a nebude mít negativní dopad na tento významný krajinný prvek. Z výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto, jak je ve výroku uvedeno.

Vzhledem k tomu, že vydání souhlasu podle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny není v tomto případě samostatným rozhodnutím ve správním řízení, ale jedná se o úkon učiněný věcně a místně příslušným orgánem ochrany přírody, jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí, které bude ve věci učiněno jiným správním orgánem, vydává MěÚ Podbořany, odbor životního prostředí uvedený souhlas ve formě závazného stanoviska ve smyslu § 149 správního řádu. Protože jsou místní poměry správnímu orgánu dobře známy, bylo upuštěno od místního šetření.

Účelem stanoviska vydávaného orgánem ochrany přírody podle zákona č. 114/1992 Sb., je sledovat a chránit zájmy chráněné tímto zákonem z pohledu zájmu státu na přírodě a krajině, ne však z pohledu vlastníků pozemků, kteří v případě dotčení svého majetku (pozemků) a svých práv a právem chráněných zájmů mohou své námitky a připomínky uplatnit v řízení podle stavebního a vodního zákona č. 183/2006 Sb., a č. 254/2001 Sb.

P o u č e n í

Proti závaznému stanovisku vydanému podle § 4 odst. 2 zákona se nelze odvolat. Odvolání proti obsahu závazného stanoviska lze podat až po vydání samostatného správního rozhodnutí ve věci samé odvoláním proti tomuto správnímu rozhodnutí, v rámci něhož lze napadnout celé závazné stanovisko nebo jeho části. Závazné stanovisko je možné napadnout v přezkumném řízení. Podnět k zahájení přezkumného řízení lze podat ke správnímu nadřízenému orgánu, který vydal závazné stanovisko, ihned po oznámení závazného stanoviska.

Za správnost vyhotovení:

Bc. Janoušková Lenka
referent odboru životního prostředí
oprávněná úřední osoba

ROZDĚLOVNÍK:

- HG partner s.r.o., Smetanova 200, 250 82 Úvaly
- MěÚ Podbořany, vodoprávní úřad, Mírová 615, 441 01 Podbořany